

не по пътя на войните и кръвопролитията. Неговото учение (което е християнско) за любовта като основен принцип във взаимоотношенията между хората, е в съзвучие с желанията и интересите на хората и идейните течения, разпространили се в света след катаклизмите на световната война.

◆ Много важно значение за успеха на *Бялото братство* имат личните качества на Петър Дънов. Той оказва изключително силно влияние върху заобикалящите го. Твърди се, че познавал добре парапсихологията и имал способността да хипнотизира хората. Особено силно влияние върху тях играе и неговият личен пример — той живеел по предписанията, които сам проповядвал. Факт е, че в средата на 20-те години личността на Петър Дънов започва да се обожествява. В определеното „Учителят“ се внася онова съдържание, което в източните религии придават на духовния водач (гуру), т. е. като на Божии пратеници на Земята. Самият Дънов поддържа това мнение сред учениците си, казвайки им, че е нежен човек, дошъл от Божествения свят. В продължение на много години той се изявявал като изцерител, ясновидец, предсказател. Влиянието на Дънов върху околните е толкова силно, всеобхватно и непохватно, че изразено с езика на теософията, в очите на своите последователи той е Бог.

Неговите последователи определят дъновизма като секта, движение, учение и правят паралел между него и богомилството. Дори самите последователи на дъновизма определят себе си като духовни наследници на богомилите. Общото, според тях, е стремежът им да издигнат ролята на България и славянството в света. Проповядваната от Дънов „Култура на V-та раса“ е аналогична като цел и в богомилството.

Дънов и неговите последователи наричат своята общност *Бяло братство*, а себе си — „бели братя“ или „братя и сестри“. Под *Бяло братство* те разбират общност от хора, завършили своята духовна еволюция и постигнали съвършенство, което им позволява да се стремят към изграждането на един нов свят. Тази общност е част от *Всемирното Бяло братство* на Великите посветени и на духовете със завършена земна еволюция.

През 20-те години Петър Дънов продължава да изнася своите беседи в София Същевременно той не престава да пътува из страната, като изнася сказки за френологията, вегетарианството, здравословния начин на живот и др. Той създава нова форма на общу-

ване, като отвежда своите слушатели сред природата. Такива обекти на посещения са Драгалевския манастир, Черни връх, връх Мухоморова. При тези излети той изнася своите беседи, в които говори за природата и за величието на нейната разумност. Създава и много свои кръжоци в страната.

Нов етап в развитието на *Бялото братство* е откриването на окултни класове в София. Това се осъществява под влиянието и със съдействието на група студенти от Софийския университет, които се увличат по неговото учение. На 22.03.1922 г. е открит Младежки окултен клас. Първоначалният списък, съставен лично от Дънов, включва 80 човека, но идват двойно повече хора. Много от тях са последователи на теософията, спиритизма, толстоизма и други учения. Дънов определя целта на класа като „школа за изучаване на Бога, в която нашият живот се развива съразмерно и хармонично“. Слушателите се разделят в два класа — младежки и специален. На тях Дънов не само изнася лекции, но и поставя теми за размисъл, по които се пишат съчинения, обсъждани след това на сбирките. Провеждани са и „младежки събори“ (общо 8 на брой), от 25 до 28 август всяка година, като първият е през 1923 г. Освен Младежкия окултен клас е организиран и Общ окултен клас, в който влизат семейни. Някъде около 1930 г. двете школи се обединяват. Тези школи повишават силно неговото влияние. Последователите му, говорейки за него, го наричат „Учителят“ и така продължава да го наричат и след смъртта му. От тези окултни класове се оформя група интелектуалци с позиции в духовния живот на страната. Сред тях са Георги Томалевски — писател, Георги Радев — философ, Борис Николов — естествовик, Методи Константинов — дипломат. Особено близък на Дънов става Боян Боев, който учи в Германия и в края на 20-те години става негов личен секретар.

Важен момент в организационната дейност на движението е изграждането на селището „Изгрева“ в София. Целта е то да се превърне в „школа за братско сдружаване, в която човек да превъзмogne и завладее своята природа и пробуди Божествената душа в себе си за бъдещата работа“. В него отношенията са братски, с обща трапеза, на която се слага произведеното в градината, поддържана със свои сили. През 1928 г. е построен салон с малка стая (горницата) за Петър Дънов и той се премества да живее там. Това му дава възможност да провежда вече три беседи седмично